



МОВА ГІДНОСТІ

Твій особистий код.
Перший урок 2026/2027.

[РОЗПОЧАТИ МІСІЮ]

Пам'ятаємо. Шануємо. Дякуємо.



Звучить Державний Гімн України.



Хвилина мовчання. Ми вшановуємо пам'ять усіх, хто загинув через війну — військових і цивільних, дорослих і дітей. Усіх, завдяки кому ми можемо продовжувати жити, навчатися, говорити українською мовою та мріяти про майбутнє.

Місія розпочинається. Що таке «Код гідності»?

Це не набір складних правил. Це вміння:



Говорити чесно,
але без
приниження.



Не мовчати перед
несправедливістю,
але не
перетворювати
розмову на образи.



Поважати інших і
одночас не
дозволати
принижувати
себе.

Рівень 1: Мовний компас

Рівень 2: Детектор правди

Рівень 3: Мій вибір

Рівень 4: Емодзі-код

Рівень 5: Перекладач гідності

Підготуй аркуш та ручку. Будь чесним із собою — тут немає оцінок у журнал.

Рівень 1: Мовний компас (Офлайн)

Ситуація 1: Однокласник помилився під час відповіді біля дошки. Як відреагувати?

- А) Голосно засміятися.
- В) Спокійно підтримати і дати можливість виправитися.
- В) Розповісти про помилку іншим класам.

Помилятися нормально. Гідна людина не використовує чужу помилку для приниження.



Рівень 1: Мовний компас (Офлайн)



Ситуація 2: Ти не погоджуєшся з думкою іншої людини. Яка фраза найкраща?

А) Ти взагалі нічого не розумієш.

Б) Усі знають, що моя думка правильна.

✓) Я бачу це інакше. Можна пояснити свою позицію?

Ми можемо не погоджуватися, але не повинні принижувати співрозмовника.

Рівень 1: Мовний компас (Офлайн)

Ситуація 1: Однокласник помилився під час відповіді біля дошки. Як відреагувати?

А) Голосно засміятися.



Б) Спокійно підтримати і дати можливість виправитися.

В) Розповісти про помилку іншим класам.

Помилятися нормально. Гідна людина не використовує чужу помилку для приниження.

Ситуація 2: Ти не погоджуєшся з думкою іншої людини. Яка фраза найкраща?

А) Ти взагалі нічого не розумієш.

Б) Усі знають, що моя думка правильна.

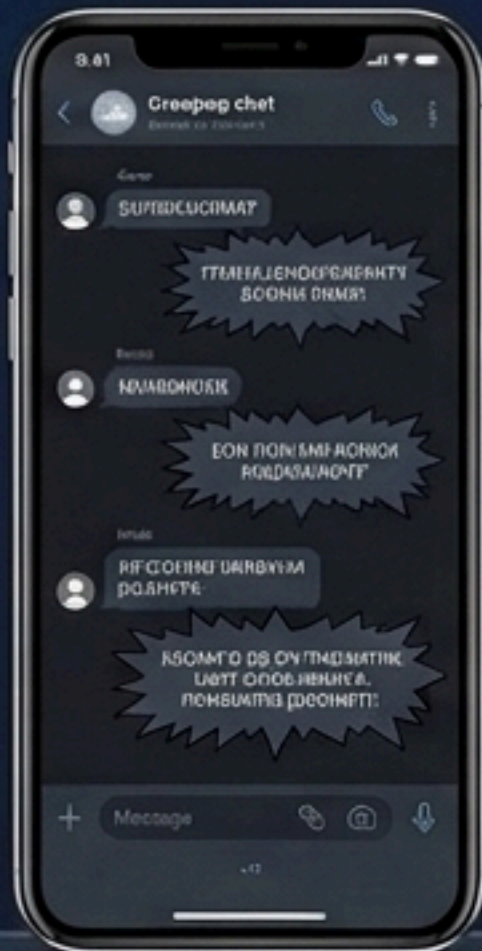


В) Я бачу це інакше. Можна пояснити свою позицію?

Ми можемо не погоджуватися, але не повинні принижувати співрозмовника.

Рівень 1: Мовний компас (Онлайн та Емпатія)

Ситуація 3: У груповому чаті почали ображати учня. Що варто зробити?



А) Поставити смайлик, щоб не виділятися.

Б) Не поширювати образи, підтримати учня та повідомити дорослому.

В) Зробити скріншот і надіслати в інший чат для розваги.

Мовчазна присутність іноді підтримує кривдника.
Гідна поведінка — не брати участь у цькуванні.



Рівень 1: Мовний компас (Онлайн та Емпатія)



Ситуація 4: Людина говорить із незвичним акцентом або неправильно вимовляє слова.

А) Передражнювати її.

Б) Записати вимову на відео.

В) Слухати зміст і за потреби доброзичливо допомогти.



Акцент не визначає розум, характер чи цінності людини.

Рівень 1: Мовний компас (Онлайн та Емпатія)

Ситуація 3: У груповому чаті почали ображати учня. Що варто зробити?



А) Поставити смайлик, щоб не виділятися.

✓ Б) Не поширювати образи, підтримати учня та повідомити дорослому.

В) Зробити скріншот і надіслати в інший чат для розваги.

Мовчазна присутність іноді підтримує кривдника.
Гідна поведінка — не брати участь у цькуванні.

Ситуація 4: Людина говорить із незвичним акцентом або неправильно вимовляє слова.

А) Передражнювати її.

Б) Записати вимову на відео.

✓ В) Слухати зміст і за потреби доброзичливо допомогти.



Акцент не визначає розум, характер чи цінності людини.

Рівень 2: Детектор правди (Частина 1)

Слова можуть впливати на настрій і впевненість людини.

Підтримка додає сил, а постійні образи змушують сумніватися в собі.



Щоб переконати співрозмовника, потрібно говорити голосніше за нього.

Гучність голосу не робить думку правильнішою. Аргументи, факти і вміння слухати — значно переконливіші.



Рівень 2: Детектор правди (Частина 1)

Слова можуть впливати на настрій і впевненість людини.

Підтримка додає сил, а постійні образи змушують сумніватися в собі.



Щоб переконати співрозмовника, потрібно говорити голосніше за нього.

Гучність голосу не робить думку правильнішою. Аргументи, факти і вміння слухати — значно переконливіші.



Рівень 2: Детектор правди (Частина 2)

Повага означає, що ми повинні з усіма погоджуватися.

Можна поважати людину і водночас мати іншу думку.



Українська мова розвивається, лише коли ми користуємося нею щодня.

Мова живе не лише в підручниках. Вона живе в піснях, повідомленнях, жартах, відео та щоденному спілкуванні.



Якщо образу назвали жартом, вона автоматично перестає бути образою.

Якщо людині боляче, слова «це був жарт» не скасовують її почуттів.



Рівень 2: Детектор правди (Частина 2)

Повага означає, що ми повинні з усіма погоджуватися.

Можна поважати людину і водночас мати іншу думку.



Українська мова розвивається, лише коли ми користуємося нею щодня.

Мова живе не лише в підручниках. Вона живе в піснях, повідомленнях, жартах, відео та щоденному спілкуванні.



Якщо образу назвали жартом, вона автоматично перестає бути образою.

Якщо людині боляче, слова «це був жарт» не скасовують її почуттів.



Рівень 3: Мій вибір (Бліц-гра)

Вислуховую людину,
не перебиваючи.

ТАК

НІ

Використовую образливі
прізвиська, якщо всі
сміються.

ТАК

НІ

Дякую людині за допомогу.

ТАК

НІ

Роблю висновки про людину
лише за її зовнішністю, мовою
або акцентом.

ТАК

НІ

Визнаю свою помилку та
прошу вибачення.

ТАК

НІ

Поширюю чуже особисте
повідомлення без дозволу.

ТАК

НІ

Спокійно кажу, якщо мені
неприємні слова або жарти.

ТАК

НІ

Перебиваю, бо моя історія
цікавіша.

ТАК

НІ

Підтримую того, кого
намагаються принизити.

ТАК

НІ

Ображаю людину у відповідь,
щоб вона зрозуміла, як це.

ТАК

НІ

Рівень 3: Мій вибір (Бліц-гра)

РОБЛЮ



Вислуховую людину,
не перебиваючи.



Спокійно кажу, якщо мені неприємні
слова або жарти.



Дякую людині за допомогу.



Визнаю свою помилку та прошу
вибачення.



Підтримую того, кого намагаються
принизити.

НЕ РОБЛЮ



Поширюю чуже особисте
повідомлення без дозволу.



Використовую образливі прізвиська,
якщо всі сміються.



Перебиваю, бо моя історія цікавіша.



Ображаю людину у відповідь, щоб
вона зрозуміла, як це.



Роблю висновки про людину лише за
її зовнішністю, мовою або акцентом.

Рівень 4: Емодзі-код



--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(Слово може захистити і об'єднати)



--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(Спілкування гуртує нас разом)



--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(Іноді потрібна не порада, а уважність)



--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(Словом можна зупинити образу)

Рівень 4: Емодзі-код



СИЛА СЛОВА

(Слово може захистити і об'єднати)



МОВА ЄДНАЄ

(Спілкування гуртує нас разом)



СЛУХАТИ СЕРЦЕМ

(Іноді потрібна не порада, а уважність)



ЗАХИЩАТИ СЛОВОМ

(Словом можна зупинити образу)

Рівень 5: Перекладач гідності (Аргументи)

Мова образ

«Ти взагалі нічого не розумієш!»



«Мені здається, ми говоримо про різні речі. Давай розберемося.»

«Замовкни!»



«Дай мені, будь ласка, завершити думку, а потім я вислухаю тебе.»

«Це дурна ідея.»



«Я бачу в цій ідеї кілька ризиків, давай обговоримо їх.»

Мова гідності

Рівень 5: Перекладач гідності (Емоції)

Мова образ

«Не плач, нічого страшного не сталося.»



Мова гідності

«Я поруч. Хочеш розповісти, що сталося?»

Не потрібно вирішувати за людину, наскільки серйозними є її почуття.

«Ти завжди все псуєш!»



«Цього разу не вийшло, давай подумаємо, як це виправити.»

Ми оцінюємо конкретний вчинок, а не оголошуємо всю людину поганою.

Підрахунок балів...
Рівень визначено...

Аналіз результатів

У цьому рейтингу немає переможців.

Яким би не був твій результат, пам'ятай — це не остаточна оцінка. Уміння спілкуватися з повагою розвивається щодня. Іноді навіть людина, яка знає всі правила, може сказати щось образливе.

Справжня гідність починається не з ідеальності. Вона починається зі здатності помітити свою помилку, вибачитися і наступного разу вчинити краще.

Твоя ціль на цей рік

...підтримувати інших.

...захищати правду.

...вирішувати
конфлікти.

«Я хочу, щоб мої слова
допомагали...»



...виявляти повагу.

...об'єднувати людей.

Подумай, якими ти хочеш бачити свої слова цього навчального року. У кожного свій варіант.

МАНІФЕСТ ГІДНОСТІ

☐ Я маю право на власний голос.

☐ Я поважаю право інших говорити.

☐ Я можу мати іншу думку і говорити про неї з повагою.

☐ Я не підтримую приниження і цькування.

☐ Я вмію просити про допомогу.

☐ Я визнаю свої помилки.

☐ Я обираю слова, які підтримують гідність.

МОВА ГІДНОСТІ ПОЧИНАЄТЬСЯ З МЕНЕ.



Місію успішно завершено!

Говори чесно.

Слухай уважно.

Дій з повагою.

Новий навчальний шлях 2026/2027 розпочато! Нехай у ньому буде багато відкриттів, дружби, сміливих ідей і перемог. Нехай наші слова допомагають людям ставати сильнішими, а не змушують їх сумніватися в собі.

**Мова гідності — це не лише те, якою мовою ми говоримо.
Це те, якими людьми ми стаємо, коли говоримо.**

Зі святом! Успішного та мирного навчального року.